

KARTA ANALIZY RYZYKA ZAWODOWEGO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Ostróda
ul. Olsztyńska 2

Stanowisko pracy:

**Pracownik socjalny
Specjalista pracy socjalnej**

INFORMACJA O STANOWISKU PRACY

1. Lokalizacja: pomieszczenia pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej zlokalizowane są w budynku przy ulicy Olsztyńskiej 2 w Ostródzie na parterze. Pokoje pracowników wyposażone są w meble biurowe (biurka, krzesła, szafy, szafki) oraz komputery. Światło naturalne, oświetlenie sztuczne elektryczne zgodne z wymogami, wentylacja grawitacyjna. Obiekt MOPS wyposażony jest w podręczny sprzęt przeciwpożarowy, który jest na bieżąco konserwowany i legalizowany. Pracownicy posiadają aktualne szkolenia BHP i badania lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku pracownika socjalnego/specjalisty pracy socjalnej.

2. Faza użytkowania: Działania na rzecz osób, rodzin, grup i środowisk społecznych pozostających w trudnej sytuacji życiowej. Kompletowanie dokumentów (wywiadów środowiskowych wraz z załącznikami) i ich weryfikacja celem planowania wsparcia adekwatnego do sytuacji bytowej.

3. Wykonywane czynności:

- prowadzenie pracy socjalnej;
- diagnozowanie środowiska;
- rozpoznawanie i ustalanie potrzeb;
- zawieranie kontraktów socjalnych;
- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych i kompletowanie dokumentów niezbędnych do udzielenia wsparcia;
- kwalifikowanie do świadczeń pomocy społecznej;
- udzielanie klientom informacji, wskazówek i pomocy;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie działań, w tym również interwencji, w środowiskach dotkniętych problemem przemocy;
- wypełnianie formularzy Niebieskiej Karty;
- współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi w celu realizacji zadań;
- inicjowanie nowych form pomocy;

- aktywizowanie środowisk i inspirowanie działań samopomocowych;
- kierowanie się zasadami etyki zawodowej;
- znajomość przepisów prawa i skuteczne ich stosowanie przy realizacji zadań;
- archiwizowanie dokumentów;
- dbanie o zachowanie tajemnicy służbowej i ochronę danych osobowych świadczeniobiorców.

4. Niedogodności na stanowisku pracy wykryte w czasie dotychczasowej pracy :

- praca w terenie;
- praca z zastosowaniem środków ochronnych;
- czynniki drażniące (nieprzyjemne zapachy);
- przypadki agresji ze strony podopiecznych;
- Kontakt z podopiecznymi w różnych warunkach, często brak możliwości działania zgodnie z planem.

5. Inne osoby narażone na ryzyko: inni współpracownicy przebywający wspólnie w pomieszczeniu.

Nie zatrudnia się osób młodocianych.

Kobiety w ciąży i karmiące piersią nie wykonują prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet.

IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ NA STANOWISKU PRACY PRACOWNIKA SOCJALNEGO/SPECJALISTY PRACY SOCJALNEJ W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W OSTRÓDZIE

1. Prątek gruźlicy;
2. Zakażenie WZW typu A;
3. Zakażenie wirusem grypy typu A,B,C);
4. Wirus upośledzenia odporności typu HIV-1, HIV-2;
5. Herpesvirus ospy wietrznej;
6. Zakażenie grzybicą;
7. Ostre, szorstkie powierzchnie i krawędzie;
8. Psychospołeczne warunki środowiska pracy (agresja osób i zwierząt);
9. Uderzenie o nieruchome czynniki materialne;
10. Porażenie prądem elektrycznym o napięciu do 1 Kv;
11. Oparzenie termiczne;
12. Potknięcie, poślizgnięcie, upadek na tym samym poziomie;
13. Przeciążenie układu mięśniowo-szkieletowego (statyczne, dynamiczne);
14. Zmienne warunki atmosferyczne;
15. Zagrożenia komunikacyjne;
16. Zespół wypalenia zawodowego;
17. Pożar.

Ocenę ryzyka zawodowego związanego z zagrożeniami czynnikami niebezpiecznymi, zidentyfikowanymi na stanowisku kierowcy samochodu towarowo-osobowego na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostródzie przeprowadzono metoda RISK SCORE. Metoda ta pozwala w szybki, a zarazem obiektywny sposób ocenić ryzyko zawodowe, właściwe szacowanie skutków zdarzenia i wartościowanie ryzyka. W metodzie RISK SCORE wartościowanie ryzyka opisuje wyrażenie:

$$R = S \times E \times P$$

gdzie parametrami wartości ryzyka R są:

- S – możliwe skutki zdarzenia, straty spowodowane przez zdarzenia;
- E – ekspozycja na zagrożenie;
- P – prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia.

Znaczenie wartości parametrów S, E, P przedstawia tabela 1, 2, 3.

Wartościowanie ryzyka R przedstawia tabela 4.

Ryzyko zawodowe – to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy (§ 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy). Zgodnie z art. 226 pkt 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – Kodeks pracy pracodawca informuje pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą, oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

Tab. 1 Ocena potencjalnych skutków zagrożenia (S)

Wartość S	Szacowane straty	Straty ludzkie	Straty materialne
100	Poważna katastrofa	Wiele ofiar śmiertelnych	>30 mln zł
40	Katastrofa	Kilka ofiar śmiertelnych	10 – 30 mln zł
15	Bardzo duże	Jedna ofiara śmiertelna	1 – 10 mln zł
7	Duże	Ciężkie uszkodzenie ciała	30 tys. – 1 mln zł
3	Średnie	Absencja w pracy	3 - 30 tys. zł
1	Małe	Udzielenie pierwszej pomocy	<3 tys. zł

Tab. 2 Szacowanie ekspozycji na zagrożenie (E)

Wartość E	Poziom ekspozycji
10	Stała
6	Częsta (codzienna)
3	Sporadyczna (raz w tygodniu)
2	Okazjonalna (raz w miesiącu)
1	Minimalna (kilka razy w roku)
0,5	Znikoma (raz w roku)

Tab. 3 Szacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia (P)

Wartość P	Opis	Szansa w %
10	Bardzo prawdopodobne	50
6	Całkiem możliwe	10
3	Mało prawdopodobne, ale możliwe	1
1	Tylko sporadycznie możliwe	10^{-3}
0,5	Możliwe do pomyślenia	10^{-4}
0,2	Praktycznie niemożliwe	10^{-5}
0,1	Tylko teoretycznie możliwe	10^{-6}

Tab. 4 Wartościowanie ryzyka (R)

Wartość ryzyka R	Kategorie ryzyka	Działanie zapobiegawcze
$R \leq 20$	<u>Akceptowalne</u> <u>bardzo małe</u>	<u>Wskazana kontrola</u>
$20 < R \leq 70$	Małe	Potrzebna kontrola
$70 < R \leq 200$	Istotne (średnie)	Potrzebna poprawa
$200 < R \leq 400$	Duże	Potrzebna natychmiastowa poprawa
$R > 400$	Bardzo duże	Wskazane wstrzymanie pracy

Pracownik socjalny/specjalista pracy socjalnej

Zagrożenia	C. Szacowanie	D. Wartościowanie Ryzyka Metoda RISK SCORE
Zakażenie gruźlicą	Strata S = 7 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 0,2	R = 8,4 R<=20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Zakażenie WZW typu A	Strata S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 0,5	R = 9 R<=20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Zakażenie grypy typu A,B,C	Strata S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 54 20<R<=70 ryzyko po ocenie małe
Wirus upośledzenia odporności typu HIV-1, HIV2	Strata S = 7 Ekspozycja E = 2 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 42 20<R<=70 ryzyko po ocenie małe
Herpesvirus ospy wietrznej	Strata S = 3 Ekspozycja E = 2 Prawdopodobieństwo P = 1	R = 6 R<=20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Zakażenie grzybicą	Strata S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 0,5	R = 9 R<=20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Ostre, szorstkie powierzchnie i krawędzie	Strata S = 1 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 1	R = 6 R<=20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Psychospołeczne warunki środowiska pracy (agresja osób i zwierząt).	Strata S = 7 Ekspozycja E = 3 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 63 20<R<=70 ryzyko po ocenie małe

Uderzenie o nieruchome czynniki materialne	Strata S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 1	R = 18 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Porażenie prądem elektrycznym o napięciu do 1 kV	Strata S = 7 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 0,5	R = 21 20 < R ≤ 70 ryzyko po ocenie akceptowalne
Oparzenie termiczne	Strata S = 1 Ekspozycja E = 2 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 6 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Potknięcie – poślizgnięcie, upadek na tym samym poziomie	Strata S = 1 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 18 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Przeciążenie układu mięśniowo-szkieletowego (statyczne, dynamiczne)	Strata S = 3 Ekspozycja E = 3 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 27 20 < R ≤ 70 ryzyko po ocenie małe
Zmienne warunki atmosferyczne	Strata S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 0,5	R = 9 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Zagrożenia komunikacyjne	Strata S = 7 Ekspozycja E = 3 Prawdopodobieństwo P = 0,5	R = 10,5 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne
Zespół wypalenia zawodowego	S = 3 Ekspozycja E = 6 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 54 20 < R ≤ 70 ryzyko po ocenie małe
Pożar	Strata S = 3 Ekspozycja E = 0,5 Prawdopodobieństwo P = 3	R = 4,5 R ≤ 20 ryzyko po ocenie akceptowalne

**Dokumentacja oceny ryzyka zawodowego czynnikiem biologicznym
dla pracownika socjalnego/specjalisty pracy socjalnej**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie

Data: 19.10.2015 r.

1. Określenie obszaru

Firma	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostródzie
Dział	Pomocy Środowiskowej
Stanowisko pracy	pracownik socjalny/specjalista pracy socjalnej
Liczba pracowników zatrudnionych na stanowisku pracownik socjalny/specjalista pracy socjalnej:	17
Osoby uczestniczące w ocenie:	
Gł. Specjalista BHP i P.POŻ	Andrzej Bałakier
St. Specjalista pracy socjalnej	Alicja Zamana
Specjalista pracy socjalnej	Wojciech Sochoń
Inspektor ds. księg.-finans.	Małgorzata Rakowicz
Specjalista	Ewa Zarycińska
Inspektor	Ewa Frątczak-Włas

2. Zebranie informacji

2.1. Informacje o czynnikach biologicznych

Biologiczne czynniki mogą wykazywać w stosunku do osób narażonych zawodowo na działanie zakaźne, alergizujące, toksyczne, drażniące i rakotwórcze. Wśród chorób zakaźnych i inwazyjnych największe znaczenie mają choroby wywołane przez wirusy u pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni MOPS w Ostródzie są szczególnie narażeni na czynniki biologiczne z grupy 0, 1, 2, 3 przez bezpośredni kontakt z podopiecznymi podczas realizacji codziennych zadań.

Rodzaj czynnika biologicznego	Przynależność do grupy	Droga narażenia	Obszar pracy	Uwagi
Mycobacterium tuberculosis (gruźlica) (b)	3	aerozol	Wywiad środowiskowy w obszarach szczególnego ryzyka chorobą, bezpośredni kontakt	V
Zakażenia WZW typu A (Picornaviridae)	1	kałowo-pokarmowa, bezpośrednia		W
HIV-1, HIV-2 (ludzkie wirusy nabytego niedoboru odporności)	3	krwiopochodna		W
Wirus grypy typu A, B, C	2	aerozol		W
Herpesvirus ospy wietrznej	2	aerozol		W
Grzybica (grzyby niedoskonałe), drożdżaki	2	aerozol		G
Rotavirus (Reoviridae)	0	aerozol		W

(w) – wirus;

(b) – bakteria;

(p) – pasożyt;

(g) – grzyby;

** – czynniki nie są zakaźne drogą powietrzną;

A – możliwe efekty alergiczne;

D – wykaz pracowników narażonych należy przechowywać przez okres dłuższy niż 10 lat po zakończeniu ostatniego zanotowanego przypadku narażenia;

T – produkcja toksyn;

V – dostępna skuteczna szczepionka.

2.2. Informacje o przebiegu prac, procesach pracy i czynności (opis stanowiska)

Jakie typowe czynności są wykonywane?	Wykonywanie czynności rodzinnego wywiadu środowiskowego u podopiecznych.
Gdzie występują czynniki biologiczne?	Na całym obszarze pracy, na powierzchniach, w powietrzu.
Jak często wykonywane są czynności?	Podczas zmiany roboczej.
Jak długo trwa narażenie?	Długość zmiany roboczej.
Drogi przenoszenia	Powietrzno-kropelkowa, kałowo-pokarmowa, bezpośrednia, skóra naruszenie ciągłości tkanek
Czy istnieją dane dotyczące narażenia zatrudnionych pracowników?	Nie

2.3. Informacje o doświadczeniach i praktykach specyficznych dla branży

Czy są doświadczenia z wykonywania porównywalnych czynności?	Nie
Czy występowały już zachorowania związane z omawianą czynnością?	Nie
Czy istnieją wyniki badań profilaktycznych?	Tak

3. Klasyfikacja czynności

Czynność niezamierzona

4. Poziom bezpieczeństwa

Poziom bezpieczeństwa 2

5. Ustalenie działań ochronnych

- Przestrzeganie podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa pracy
- Ustalenie środków specyficznych:

Działania techniczne	Tak	Nie
Powierzchnie łatwe do czyszczenia i odporne na działanie środków dezynfekujących	+	
Zapewnienie urządzeń wentylacyjnych/klimatyzacyjnych		+
Działania służące uniknięciu powstawaniu aerozoli	+	
Udostępnienie warunków i pomieszczeń do mycia	+	
Wydzielenie toalety personelu	+	
Wydzielone szatnie na odzież roboczą i cywilną		+
Odpowiednie pojemniki na odpady komunalne	+	
Bezdotykowe dozowniki na środki myjące – dezynfekujące		+
Jednorazowe ręczniki	+	
Okresowe i doraźne czyszczenie odzieży roboczej	+	
Działania organizacyjne	Tak	Nie
Wydzielone pomieszczenia socjalne	+	
Plan higieny	+	
Instrukcje stanowiskowe	+	
Okresowy instruktaż dla pracowników	+	
Instruktaż dla pracowników zewnętrznych		+
Zapewnienie środków dezynfekcyjnych	+	
Raporty z dezynfekcji		+
Środki ochrony indywidualnej	Tak	Nie
Ochrona rąk (rękawice nieprzepuszczające cieczy wolne od alergenów)	+	
Ochrona oczu lub twarzy (w przypadku kontaktu z rozpryskami cieczy)		+
Ochrona dróg oddechowych (w przypadku kontaktu z czynnikami z grupy 3 przenoszonymi drogą powietrzną)	+	
Odzież robocza	+	
Odzież ochronna	+	
Obuwie robocze	+	

6. Profilaktyka medyczna

Prowadzona przez lekarza medycyny pracy	Badania okresowe
Szczepienia ochronne	Grypa
Konieczne kolejne badania	Tak

7. Kontrola skuteczności działań ochronnych

Kontrola urządzeń wentylacyjnych/klimatyzacyjnych	Regularne kontrole serwisu
---	----------------------------

W związku z powyższym ustalono, iż ryzyko zawodowe zagrożenia czynnikiem biologicznym na ww. stanowisku pracy występuje na poziomie średnim i małym.

WNIOSKI

Analiza ryzyka zawodowego dla poszczególnych zagrożeń występujących na stanowisku pracownika socjalnego wykazała, że zidentyfikowane zagrożenia występują na poziomie akceptowalnym ($R \leq 20$) oraz małym ($20 < R \leq 70$). Jako działania mające na celu utrzymanie lub zmniejszenie ryzyka zawodowego wskazana jest kontrola czy są:

- stosowane środki ochrony indywidualnej,
- przestrzegane instrukcje i procedury,
- przeprowadzone pomiary ochrony przeciwporażeniowej,
- aktualne szkolenia z zakresu bhp i p.poż.,
- przestrzegane są przepisy sanitarne,
- aktualne zaświadczenia badań lekarskich,

Opracował:

GŁÓWNY SPECJALISTA
BHP i POZ.

Andrzej Balakier

Zatwierdził:

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ostródzie

mgr Kazimierz Wośiek